

รหัสวิชา 20201-2019

การคำนวณต้นทุน เพื่องานอาชีพ

ครูผู้สอน นายณัฐวุฒิ ทองเอน

วิทยาลัยเทคโนโลยีชุมแพไทย-เยอรมัน

บทที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับ ต้นทุนเพื่องานอาชีพ

ความหมายและความสำคัญของงานอาชีพ

อาชีพ หมายถึง การทำมาหากินในงานที่ทำเป็นประจำเพื่อให้เกิดรายได้
สำหรับการเลี้ยงชีวิตตนเองและครอบครัว

ความสำคัญของงานอาชีพ มีดังนี้

- 1.พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น
- 2.เป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาความก้าวหน้ายิ่งขึ้น
- 3.ฝึกตนเองให้มีภาวะผู้นำ
- 4.สร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศชาติ

งานอาชีพแบ่งออกได้ 3 ประเภท ดังนี้

1.อาชีพราชการ

2.อาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว

เป็นการประกอบอาชีพของตนเองลงทุนเองเป็นผู้ดำเนินการเองและเป็นนาย
ตนเอง แบ่งได้ 3 อาชีพ ดังนี้

2.1)อาชีพธุรกิจบริการ (Service Career)

2.2)อาชีพซื้อขายสินค้า(Trading Career)

2.3)อาชีพผลิตสินค้าหรืออุตสาหกรรม (Manufacturing Career)

3.อาชีพลูกจ้าง

ความหมายของต้นทุนเพื่องานอาชีพ

ความหมายของต้นทุนเพื่องานอาชีพ

- **ต้นทุน(Cost)** หมายถึง มูลค่าของทรัพยากรที่สูญหายไปเพื่อให้ได้ สินค้าหรือบริการ โดยมูลค่านั้นสามารถวัดได้เป็นหน่วยเงินตรา
- **ต้นทุนในงานอาชีพธุรกิจบริการ** หมายถึง จำนวนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการให้บริการลูกค้า เช่น ต้นทุน ค่าบริการทำ สัรท ประกอบด้วย ค่าอะไหล่ตัวถังรถ ค่าพ่นสีรถ ค่าแรงงานในการสี
- **ต้นทุนในงานอาชีพซื้อขายสินค้า** หมายถึง มูลค่าของสินค้าสำเร็จรูปที่ซื้อมารวมค่าขนส่งในการจัดซื้อสินค้า ค่าแรงงานของผู้จัดจำหน่ายสินค้า และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดจำหน่ายสินค้า
- **ต้นทุนในงานอาชีพผลิตสินค้าหรืออุตสาหกรรม** หมายถึง จำนวนเงินที่จ่ายไปเพื่อการผลิตสินค้าทุกขั้นตอนตั้งแต่การนำวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการผลิต แปรรสภาพจนเป็นสินค้าสำเร็จรูป ซึ่งประกอบด้วย ต้นทุนวัตถุดิบ แรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิต รวมเป็นต้นทุนสินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตเสร็จ

ประเภทต้นทุนในงานอาชีพ

ประเภทต้นทุนในงานอาชีพ

1. การจำแนกตามส่วนประกอบของสินค้าประกอบด้วย

- **วัตถุดิบทางตรง (Direct Materials)**
  - **ค่าแรงงานทางตรง (Direct Labour)**
  - **ค่าใช้จ่ายการผลิต (Manufacturing Overhead)**
-
- **วัตถุดิบทางตรง** หมายถึง วัตถุดิบที่เป็นส่วนประกอบสำคัญของสินค้าสำเร็จรูปที่สามารถวัดจำนวนได้ง่ายและสังเกตได้ชัดเจนว่าเป็นส่วนประกอบของสินค้า เช่น โรงงานทำรองเท้าหนัง หนังสัตว์จะเป็นวัตถุดิบทางตรง
  - **ค่าแรงงานทางตรง** หมายถึง ค่าตอบแทนที่จ่ายให้กับแรงงานที่ทำหน้าที่ที่แปรสภาพวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป ซึ่งค่าตอบแทนนี้จะสามารถระบุได้ว่าค่าแรงที่เกิดขึ้นมาจากการผลิตสินค้าชนิดใด จำนวนเท่าใด สามารถคำนวณเป็นต้นทุนสินค้าได้ง่าย เช่น ค่าแรงงานเย็บรองเท้าในโรงงานทำรองเท้า
  - **ค่าใช้จ่ายการผลิต** หมายถึง ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการผลิตสินค้าทั้งหมดยกเว้นวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง เช่น วัตถุดิบทางอ้อม ค่าแรงทางอ้อม ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าเช่าโรงงาน ค่าเสื่อมราคาของโรงงานและเครื่องจักร

ประเภทต้นทุนในงานอาชีพ

ประเภทต้นทุนในงานอาชีพ

2.การจำแนกต้นทุนตามงวดเวลาที่ก่อให้เกิดประโยชน์ประกอบด้วย

- **ต้นทุนที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในในอนาคตหรือต้นทุนสินค้า (Product Cost)** เป็นต้นทุนที่สะสมอยู่ในตัวสินค้า ได้แก่ วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิตต้นทุนสินค้านี้จะถือเป็นสินทรัพย์จนกว่าจะถูกขายออกไปและจะแสดงเป็นสินค้าคงเหลือในงบ แสดงฐานะการเงิน
- **ต้นทุนที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในปัจจุบันหรือต้นทุนตามงวดเวลา (Period Cost)** เป็นต้นทุนที่ไม่สะสมในตัวสินค้า ถือเป็นค่าใช้จ่าย เช่น ต้นทุนสินค้าที่ถูกขายออกไประหว่างงวด เรียกว่า ต้นทุนขาย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการ ค่าใช้จ่ายในการบริหารในงวด บัญชีอื่นๆ เป็นต้นทุนที่นำไปเปรียบเทียบกับรายได้ในงวดบัญชี เพื่อหาผลการดำเนินงาน

การจำแนกต้นทุนในงานอาชีพ

การจำแนกต้นทุนในงานอาชีพ

1. ต้นทุนในอาชีพธุรกิจบริการ

- **ต้นทุนที่ให้ประโยชน์ในอนาคต** เป็นต้นทุนในรูปแบบสินทรัพย์ ได้แก่ วัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ในการให้บริการสินทรัพย์ถาวรในการให้บริการเช่น อาคาร ยานพาหนะ อุปกรณ์สำนักงาน ซึ่งตัดจำหน่ายเป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายตอนสิ้นงวดในรูปแบบค่าเสื่อมราคา เช่น ค่าเสื่อมราคาอาคาร ค่าเสื่อมราคายานพาหนะ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์สำนักงาน
- **ต้นทุนตามงวดเวลาของธุรกิจบริการ** เป็นต้นทุนในรูปของค่าใช้จ่าย ได้แก่ เงินเดือนฝ่ายขายและฝ่ายบริการ ค่าสาธารณูปโภค ค่าพาหนะ ค่าซ่อมแซมและค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ใช้หมดไปในงวดบัญชีปัจจุบัน

การจำแนกต้นทุนในงานอาชีพ

การจำแนกต้นทุนในงานอาชีพ

2. ต้นทุนในอาชีพซื้อขายสินค้า

- **ต้นทุนที่สะสมอยู่ในตัวสินค้า** เป็นต้นทุนที่เกี่ยวกับการจัดหาสินค้ามาเพื่อขาย ประกอบด้วย ราคาสินค้าที่รวมค่าใช้จ่ายในการจัดหาสินค้า

เช่น ค่าขนส่ง ค่าตรวจรับสินค้า ค่าเบี้ยประกัน

- **ต้นทุนที่ไม่สะสมในตัวสินค้า** เป็นต้นทุนของสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์หมุนเวียน ที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจ เช่น อาคาร ยานพาหนะ

วัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจ จะคิดเป็นต้นทุนในรูปของค่าใช้จ่าย โดยการตัดจำหน่ายตามระยะเวลาของการใช้สินทรัพย์ ต้นทุนตามงวดเวลา เป็นค่า

ใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในงวดบัญชี เช่น ค่าโฆษณา เงินเดือนค่าเช่าและค่าเช่าบริหาร ค่าสาธารณูปโภคค่าใช้จ่ายอื่นๆ รวมทั้งค่าใช้จ่ายการตัดจำหน่ายต้นทุนของ

สินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ถาวรเป็นค่าใช้จ่ายประจำงวดของต้นทุนที่ไม่สะสมในตัวสินค้านี้ดังกล่าวข้างต้น

การจำแนกต้นทุนในงานอาชีพ

การจำแนกต้นทุนในงานอาชีพ

3. ต้นทุนในอาชีพผลิตสินค้าหรืออุตสาหกรรม

เป็นอาชีพที่ต้องใช้เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ แรงงานคนและทรัพยากรการผลิตต่างๆ มาแปรสภาพ วัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป เช่น โรงงาน ต้นทุนในอาชีพผลิตสินค้าหรืออุตสาหกรรม เป็นอาชีพที่ต้องใช้เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ แรงงานคน และทรัพยากรการผลิตต่างๆ มาแปรสภาพ วัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป เช่น โรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปจะต้องจัดหาวัตถุดิบ ผ้า ด้าย กระดุม แรงงาน คนจัดตั้งโรงงาน ติดตั้งเครื่องจักร อุปกรณ์ การตัดเย็บ และค่าใช้จ่ายที่ปัจจัยการผลิตอื่นๆ ที่ใช้ในการผลิตสินค้า โดยการนำปัจจัยทั้ง 3 ประเภท คือ วัตถุดิบ แรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิต เข้าสู่กระบวนการผลิต ในงานระหว่างทำ (Work in Process) จนผลิตเสร็จเป็นสินค้าสำเร็จรูป (Finished Goods) นำไปเก็บไว้ในคลังสินค้ารอการจำหน่าย สินค้าสำเร็จรูปที่ขายได้ก็คือต้นทุนขายในระหว่างงวด ส่วนสินค้าที่ขายไม่ได้จะแสดงเป็นสินค้าคงเหลือ

การจำแนกต้นทุนในงานอาชีพ

การจำแนกต้นทุนในงานอาชีพ

3. ต้นทุนในอาชีพผลิตสินค้าหรืออุตสาหกรรม

ดังนั้น สินค้าคงเหลือของธุรกิจผลิตสินค้า มี 3 ประเภท คือ

1) วัตถุดิบคงเหลือ (Materials Inventory) วัตถุดิบทางตรง วัตถุดิบทางอ้อม
วัสดุโรงงานที่เหลืออยู่ ณ วันสิ้นงวด

2) งานระหว่างทำคงเหลือ (Work in Process Inventory) หมายถึง ต้นทุนในการผลิตสินค้าที่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์วันสิ้นงวดบัญชี ต้นทุน
งานระหว่างทำ

จะเป็นผลรวมของวัตถุดิบ แรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิต ที่ใส่เข้าไปในงานตั้งแต่เริ่มการผลิตจนถึงวันสิ้นงวดที่ผลิตไม่เสร็จ

3) สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือ (Finished Goods Inventory) หมายถึง ต้นทุนของสินค้าที่ผลิตเสร็จคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด ต้นทุนตามงวด
เวลาเสื้อผ้าสำเร็จรูปจะต้องจัดหาวัตถุดิบ ผ้า ด้าย กระดุม แรงงาน คนจัดตั้งโรงงาน ติดตั้งเครื่องจักร อุปกรณ์ในการตัดเย็บ และค่าใช้จ่าย
จ่ายที่ปัจจัยการผลิตอื่นๆ ที่ใช้ในการผลิตสินค้า โดยการนำปัจจัยทั้ง 3 ประเภท คือ วัตถุดิบ แรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิต เข้าสู่
กระบวนการผลิตในงานระหว่างทำ (Work in Process)

จนผลิตเสร็จเป็นสินค้าเป็นสินค้าสำเร็จรูป (Finished Goods) นำไปเก็บไว้ในคลังสินค้ารอการจำหน่าย สินค้าสำเร็จรูปที่ขายได้ก็คือ
ต้นทุนขายในระหว่างงวด ส่วนสินค้าที่ขายไม่ได้จะแสดงเป็นสินค้าคงเหลือ

แบบฝึกหัด